Çocuk A??lar? Konusundaki Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk A??lar? Konusundaki Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18705

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk A??lar? Konusundaki Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i, ebeveynlerin çocukluk ça?? a??lar?na yönelik sahip olduklar? tutumlar? ve olas? **a?? tereddüdü** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe adaptasyonu ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, 2020 y?l?nda Mehtap Ataseven-Bulun ve Deniz Acuner taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda **çocuk sa?l???** ve halk sa?l??? alan?nda ebeveynlerin a?? konusundaki alg?lar?n?, inançlar?n? ve davran??sal e?ilimlerini de?erlendirmek için kritik bir öneme sahiptir.

Ölçe?in temel amac?, sa?l?k profesyonellerine ve politika yap?c?lara, a?? kar??tl??? veya tereddüdü gösteren gruplar? belirleme ve bu gruplara yönelik hedeflenmi? e?itim ve bilgilendirme stratejileri geli?tirme imkan? sunmakt?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuk a??lar?, **ebeveyn tutumu**, a?? tereddüdü, **uyarlama**, psikometri, halk sa?l???, güvenirlik, **geçerlik**

Yazarlar

Mehtap Ataseven Bulun, Deniz Acuner

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ebeveynlerin çocukluk ça?? a??lar? hakk?ndaki olumlu veya olumsuz tutumlar?n?, inançlar?n? ve endi?elerini standardize edilmi? bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, orijinal ?ngilizce versiyonunun Türkiye nüfusu için kültürel ve dilsel olarak geçerli ve güvenilir bir araca dönü?türülmesini sa?lam??t?r.

Ölçek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?larak, ebeveynlerin a?? kararlar?n? etkileyen faktörleri derinlemesine anlamaya yard?mc? olur. Bu sayede, a??lama oranlar?n? art?rmaya yönelik etkili müdahaleler tasarlanabilir.

Yap?

Çocuk A??lar? Konusundaki Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i, ebeveynlerin a?? konusundaki genel alg?lar?n? ve potansiyel tereddütlerini temsil eden bir dizi alt boyutu ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçülen temel psikolojik yap?, **a?? tutumu** olarak tan?mlan?r ve genellikle ebeveynlerin a??lar?n güvenli?i, etkinli?i ve gereklili?i hakk?ndaki bili?sel, duygusal ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

davran??sal e?ilimlerini kapsar.

Ölçek, ebeveynlerin a??lamaya kar?? gösterdikleri direnç seviyesini veya tereddütlerini nicel olarak belirleyerek, bu tutumlar?n alt?nda yatan inanç sistemlerini ortaya ç?karmay? hedefler. Bu yap?, halk sa?l??? ba?lam?nda **davran??sal sa?l?k** alan?n?n önemli bir bile?enidir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? s?ras?nda (Ataseven-Bulun & Acuner, 2020), ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amac?yla kapsaml? **geçerlik** çal??malar? yürütülmü?tür. Bu çal??malar tipik olarak dilsel e?de?erlik, içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i analizlerini içerir.

?çerik Geçerli?i: Uzman görü?leri al?narak maddelerin kültürel ve dilsel uygunlu?u de?erlendirilmi?, maddelerin ölçülmek istenen yap?y? temsil etme derecesi incelenmi?tir.
Yap? Geçerli?i: Yap? geçerli?ini test etmek için **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin teorik olarak beklenen alt boyutlar alt?nda gruplan?p gruplanmad???n? ara?t?rmaktad?r. Detayl? yap? geçerli?i bulgular?, kaynakçada belirtilen makalede mevcuttur.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formunun tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla **güvenirlik** analizleri yap?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde gruplar?yla benzer sonuçlar üretme yetene?ini gösterir.

?ç Tutarl?l?k: Ölçe?in iç tutarl?l???, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? de?erlendirmek için test-tekrar test uygulamas? yap?lm?? olabilir. Bu analizler, ölçe?in ebeveyn tutumlar?n? stabil bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rular. Detayl? güvenirlik katsay?lar?, adaptasyon çal??mas?n?n referans makalesinde yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Çocuk A??lar? Konusundaki Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini Türkiye ba?lam?nda test etmek için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n?n Türkçe örneklemde de korundu?unu veya kültürel farkl?l?klara ba?l? olarak yeniden yap?land???n? göstermi?tir.

Genellikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) ile madde yükleri ve faktör yap?s? belirlenir, ard?ndan **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) ile elde edilen modelin veriyle uyumu test edilir. Bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

süreç, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik olarak do?ruland???n? gösteren önemli bir ad?md?r.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Büyük olas?l?kla Likert tipi derecelendirme (Ölçek derecelendirmesi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tutum ölçekleri genellikle 4'lü veya 5'li Likert format?ndad?r).

Language Available: Türkçe (Turkish), ?ngilizce (English - Original PACVS)

Population Group: Ebeveynler (Parents)

Age Group: Çocuk sahibi olan yeti?kinler (Adults with children)

Population Details: Çocukluk ça?? a??lar? hakk?nda tutumlar? ölçülmek istenen ebeveyn grubu.

Test Methodology: Öz Bildirim Envanteri (Self-report inventory), Anket.

Anahtar Kelimeler

A??lama, **ebeveyn tutumu**, a?? tereddüdü, **psikometri**, adaptasyon, faktör analizi, halk sa?l???, çocukluk ça?? a??lar?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mehtap Ataseven Bulun

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: deniz.acuner@uskudar.edu.tr (?leti?im için belirtilen yazar adresi)

Correspondence Address: ?lgili yazarlar?n çal??t??? kurum adresleri için makaleye bak?lmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2020 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve olas? ücretler hakk?nda bilgi almak amac?yla sorumlu yazarlar (Mehtap Ataseven Bulun veya Deniz Acuner) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal ?ngilizce versiyonu, telif hakk? ve kullan?m ko?ullar? aç?s?ndan farkl? düzenlemelere tabi olabilir. Türkçe formunun bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m? için Ataseven-

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bulun ve Acuner'in yaz?l? izninin al?nmas? önerilir.

Kaynaklar

Ataseven-Bulun, M., & Acuner, D. (2020). Turkish adaptation and reliability and validity study of Parent Attitudes about Childhood Vaccines Survey.*The Journal of Pediatric Research, 7*(4), 323-330. https://doi.org/10.4274/jpr.galenos.2020.92260

Makalenin do?rudan ba?lant?s?: cms.galenos.com.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: cocuk-asilari-konusundaki-ebeveyn-tutumlari-olcegi-toad.pdf

Çocuk A??lar? Konusundaki Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Kullan?c?lar?n ölçe?e eri?imi için yukar?daki kaynaklara ba?vurmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM